

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Boico Victor

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Dovgal Anatoliy xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat în xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 20.04.2017 – 26.05.2017 (prima instanță);
2. 13.06.2017 – 19.12.2017 (instanța de apel);
3. 03.03.2018 – 15.05.2018 (instanța de recurs ordinar);
4. 18.06.2018 – 05.12.2019 (instanța de apel);
5. 27.05.2020 – 01.12.2020 (instanța de recurs ordinar).

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 26 mai 2017, Dovgal Anatoliy a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, stabilindu-i termen de probă de 2 ani.

S-a încasat de la Dovgal Anatoliy în beneficiul statului, suma de 184 170,31 lei, ce constituie contravaloarea mijlocului de transport de model „Scania R 144L460”, cu n/î „XXX” și semiremorcii de model „Krone SDP27”, cu n/î „XXX”, care au fost utilizate la săvârșirea infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, Dovgal Anatoliy la 29 martie 2017, aproximativ la ora 20:19, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin contrabandă, a obiectelor în proporții deosebit de mari, împreună și de comun acord cu alte persoane neidentificate la moment, deplasându-se cu mijlocul de transport de model „Scania R 144L460”, cu n/î „XXX”, care tracta semiremorca de model „Krone SDP27”, cu n/î „XXX”, s-a prezentat în zona de control vamal a postului vamal Giurgiulești-Reni (PVFI rutier 2), unde fără a declara controlului vamal, a introdus pe teritoriul Republicii Moldova produse din tutungerie de marca „Marlboro Gold”, în cantitate de 41913

pachete, „Marlboro Red” în cantitate de 4715 pachete și „Bond Blue” în cantitate de 6970 pachete, cu timbre de acciz din regiunea ucraineană, care conform raportului de evaluare din 30 martie 2016 a Secției venituri valoare în vamă și clasificare a mărfurilor a Biroului Vamal Sud, au fost evaluate la suma de 831803.20 lei, pachete de țigări pe care le-a tănuit în interiorul electrozilor, de tipul celor utilizate pentru cuptoare, în formă de tuburi, ce erau transportate în semiremorca indicată supra, și pe care ulterior, la 30 martie 2017, aproximativ la ora 03:00, a încercat să le scoată de pe teritoriul Republicii Moldova prin postul vamal Giurgiulești (PVFI rutier 1), unde marfa menționată a fost depistată și ridicată de către colaboratorii vamali.

Prima instanță analizând și apreciind probele, a ajuns la concluzia, că prin acțiunile sale intenționate Dovgal Anatoliy a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, conform indicilor: „trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor în proporții deosebit de mari, tănuindu-le prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, comisă de două sau mai multe persoane”.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul Timofei Osadcenco, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care față de inculpatul Dovgal Anatoliy să fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului acuzarea a relatat circumstanțele comiterii infracțiunii de către Dovgal Anatoliy, invocând că:

- instanța corect a adoptat sentința de condamnare a lui Dovgal Anatoliy, în baza art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, cu confiscarea mărfii și a contravalorii vehiculului și semiremorcii, folosite de inculpat în scopul de contrabandă, cum stabilește art. 106 Cod penal, însă nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de fond față de inculpat sub formă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, stabilindu-i termen de probă de 2 ani, în conformitate cu art. 90 Cod penal;

- pedeapsa sub formă de închisoare, aplicată cu suspendarea condiționată lui Dovgal Anatoliy nu-și va atinge scopul restabilirii echității sociale și corectarea condamnatului, cum cere art. 61 Cod penal;

- acuzarea de stat a orientat instanța la aplicarea pedepsei, față de inculpat, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea reală a pedepsei, în penitenciar de tip semiînchis. Astfel, de inculpat, conform prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, a fost comisă o infracțiune gravă, iar careva circumstanțe atenuante ale vinovăției lui Dovgal Anatoliy nu au fost stabilite. La rândul său, art. 248 alin. (5), lit. b), d) din Codul penal prevede pedeapsa numai cu închisoare pe un termen de la 3 până la 10 ani, adică pedeapsa cu închisoare, sub forma de 3 ani, cu executarea reală, este o pedeapsa minimă, prevăzută de alin. (5) ale art. 248 Cod penal;

- Totodată, atât la urmărirea penală, cât și în cadrul cercetărilor judecătorești, Dovgal Anatoliy vina nu și-a recunoscut-o; iar din comportamentul inculpatului

Dovgal Anatoliy pe parcursul procesului penal, care este cetățean străin și nu are loc permanent de trai sau chiar temporar în Republica Moldova, rezultă, că el nu o să execute pedeapsa stabilită de instanță, ceea ce, în ansamblu cu argumentele enumerate mai sus, dovedește, că condamnarea lui cu suspendarea condiționată a fost aplicată de instanță nejustificat.

3.2. Avocatul Negru Olesea în interesele inculpatului Dovgal Anatoliy, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Dovgal Anatoliy să fie achitat.

În motivarea apelului apărarea a relatat prevederile art.art.8, 389 alin. (2), (3) Cod de procedură penală și art. 6 și 41 Cod penal și a invocat următoarele:

- în rezultatul cercetării judecătorești nu a fost argumentată în nici un fel învinuirea adusă fără a fi dovedită existența în acțiunile lui Dovgal Anatoliy a elementelor constitutive a infracțiunii imputate. Probele prezentate de acuzare nu au venit să argumenteze învinuirile aduse ci invers, infirmă versiunea învinuirii și confirmă declarațiile inculpatului;

- s-a constatat că Expeditor al mărfurilor în cazul în speță este întreprinderea „Colos Grup” cu sediul Ucraina, or. Kiev, destinat fiind întreprinderea „Victoria Trade Company” cu sediul Bulgaria, or. Plovdiv, Tiva Corn cu sediul Bulgaria, or. Ruse (intermediar în contractarea serviciilor de transport internațional de mărfuri) la 21 martie 2017 a înregistrat comanda nr. 103452 REF53769 pentru transportul internațional de mărfuri indicând la rubrica descrierea mărfurilor poziția-electrozi. Astfel, destinatarul a contractat serviciile transportatorului DIGS SPIID OOD cu sediul în Bulgaria, or. Ruse, în conformitate cu ordinul de încasare a numerarului 103452 din 24 martie 2017 transportatorul a încasat suma avansului în mărime de 1 200 euro. Astfel, transportatorul în persoana șoferului Nereuța Iurii, a preluat marfa de la expeditor. Conform scrisorii de trăsură aceasta fiind identificată drept electrozi. Ulterior, constatând că îi expiră viza, ultimul a informat întreprinderea transportator și, coordonând cu conducerea, au stabilit a transmite transportarea în continuare a mărfii lui Dovgal Anatoliy. Astfel, la 28 martie 2017 Dovgal Anatoliy a fost telefonat de către administratorul companiei, care i-a comunicat că urmează să se deplaseze în satul Sofiania, pentru a prelua autotractorul de model Scania cu n/î XXX, acesta fiind încărcat cu marfa și urmează să fie transportat în Bulgaria, orașul Plovdiv. La momentul preluării autocarului era încărcat cu marfă, Dovgal Anatoliy a verificat dacă marfa este în cantitatea declarată și dacă este intactă și bine fixată, a preluat actele de însoțire și a pornit spre destinație. Nu a cunoscut despre conținutul ascuns al electrozilor și nici nu a avut cum să cunoască. Fără a avea careva dubii în exactitatea informațiilor prezentate în actele de însoțire, s-a prezentat la postul vamal Giurgiulești-Reni, unde, fiind verificate atât actele de însoțire, cât și marfa, i s-a permis continuarea călătoriei pentru ca ulterior în postul vamal Giurgiulești-Galați să se stabilească că electrozii transportați au un conținut ascuns;

- poziția inculpatului se confirmă prin probele prezentate de acuzare, și anume - actele de însoțire a mărfii, prin care se confirmă că transportării au fost prezentate 32 loturi de electrozi - ceea ce nu-i putea trezi dubii șoferului că transportă careva mărfuri interzise, declarația numitului Nereuța Iurii, cel ce a preluat marfa și a transmis-o inculpatului, care la fel nu a cunoscut despre

conținutul ascuns al mărfurilor, corpurile delictive - electrozii transportați care, fiind examinați, constată că fizic este imposibil de a stabili că este tănuită careva marfă în ei, atât dat fiind că materialul din care sunt confecționați nu este transparent, dar și datorită caracteristicii lor de a fi un bun unitar, nedezasamblabil. Această afirmație vine să fie confirmată și prin actul de control fizic vamal din 30 martie 2017, conform conținutului căruia se constată că depistarea mărfii ascunse a fost posibilă doar la purcederea la controlul distructiv cu utilizarea sculelor și mijloacelor speciale. De fapt și în cadrul cercetării judecătorești martorul Lupașco Eugen a declarat că la postul vamal Giurgiuilești-Reni nu a fost posibil de a stabili conținutul mărfii din lipsa dotărilor cu mijloace speciale, pentru verificarea fizică distructivă au folosit endoscop, aparat de găurit și blaster. Tot acest martor a declarat că, la ochiul liber nu se poate de verificat;

- analizând conținutul sentinței motivate s-a constatat interpretarea tendențioasă și analiza parțială a probelor sus nominalizate, or fiind reținute acestea ca probe, instanța urma să se expună asupra întregii informații prezentate de acestea și astfel, să fie elucidate circumstanțele prezentei cauze. Instanța nu a făcut referire la declarațiile martorului Lupașco Eugen, care a explicat în ședința de judecată care a fost modalitatea depistării mărfurilor ascunse, care a fost atitudinea și comportamentul inculpatului, la fel au fost inserate parțial declarațiile inculpatului, nu se analizează actul de control fizic, unde nemijlocit este indicat că s-a purces la controlul distructiv al mărfii;

- a considerat criticabilă poziția instanței, care argumentează prin faptul că intenția inculpatului este dovedită, deoarece acesta reprezentând transportatorul trebuia să verifice conținutul mărfii or, în conformitate cu prevederile Convenției din 19 mai 1956 privind transportul internațional de mărfuri pe șosele și anume: art. 8 alin. (1) - la primirea mărfii, transportatorul este obligat să verifice: a) exactitatea mențiunilor din scrisoarea de trăsură referitoare la numărul de colete, cât și la marcajul și la numerele lor; b) starea aparentă a mărfii și a ambalajului ei; art. 11 alin. (1) - în vederea îndeplinirii formalităților de vamă și a altora, care trebuie făcute înainte de eliberarea mărfii, expeditorul trebuie să anexeze la scrisoarea de trăsura sau să pună la dispoziția transportatorului documentele necesare și să-i furnizeze toate informațiile cerute. Alin. (2) - Transportatorul nu este obligat să examineze dacă aceste documente și informații sânt exacte sau suficiente. Expeditorul este răspunzător față de transportator pentru toate daunele, care ar putea rezulta din lipsa, insuficiență sau din neregularitatea acestor documente și informații, în afară de cazul în care culpa este a transportatorului;

- nu a fost argumentată în nici un fel învinuirea adusă fără a fi dovedită existența în acțiunile lui Dovgal Anatoliy a elementelor constitutive a infracțiunii imputate.

Astfel, apărarea a solicitat instanței de a pronunța unica soluție posibilă în circumstanțele menționate - sentința de achitare în cauza penală de învinuire a lui Dovgal Anatoliy de comiterea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b) și d) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 decembrie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către procuror.

Admis apelul declarat de către avocatul inculpatului, Negru Olesea, casată

sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dovgal Anatoliy a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței instanța de fond nu a stabilit în deplină măsură circumstanțele de fapt și de drept, care au dus la pronunțarea unei sentințe neechitabile și distorsionate de la cerințele de conținut ale respectivului act, cât și la stabilirea eronată a vinei inculpatului Dovgal Anatoliy în acuzarea acestuia în baza art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal.

Contrar prevederilor art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, prima instanță necătând la faptul că a invocat constatarea comiterii de către inculpatul Dovgal Anatoliy a infracțiunii imputate, s-a limitat doar la enumerarea probelor prezentate de acuzare la dosar, considerând că Dovgal Anatoliy ca declarant al mărfurilor poartă răspundere deplină, deoarece inculpatul era obligat să verifice marfa, ca ulterior să o declare la trecerea frontierelor, instanța considerându-l persoană responsabilă pentru operațiunea de trecere a mărfurilor peste frontieră și concluzionând totuși că inculpatul cade sub învinuirea prevederilor art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal. Prima instanță nu a identificat elementele concrete ale componenței de infracțiune pentru care l-a găsit culpabil pe inculpatul Dovgal Anatoliy.

Eroarea aplicării eronate de către prima instanță a legii, soldată cu judecarea eronată a cauzei, au dus la încălcarea drepturilor prevăzute la art. 6 CțEDO, dreptul la un proces echitabil ce determină necesitatea casării integrale a sentinței atacate și pronunțării unei noi hotărâri.

Probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate, și nici nu au fost audiate repetat persoanele audiate în prima instanță, așa cum nu au fost contestate declarațiile acestora, și părțile nu au formulat astfel de cereri, dar, dat fiind faptul, că inculpatul a contestat vinovăția, solicitându-se achitarea lui Dovgal Anatoliy de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, întru asigurarea principiului contradictorialității, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, la solicitarea procurorului au fost cercetate suplimentar probele administrate în instanța de fond.

Analizând probele administrate în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a concluzionat că soluția instanței de fond privind condamnarea inculpatului Dovgal Anatoliy în comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal este incorectă, deoarece nu este fundamentată pe careva probe pertinente și concludente, or, învinuirea înaintată inculpatului Dovgal Anatoliy în baza art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, nu și-a găsit confirmare, iar acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii în legătură cu ce, se impune soluția privind achitarea lui Dovgal Anatoliy, în temeiul art.390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a ajuns la concluzia, că ponderea probatorie a declarațiilor

de acuzare ale martorului Lupașcu Eugeniu și materialele dosarului, contrapuse declarațiilor inculpatului, nu ating nivelul suficient pentru a justifica condamnarea inculpatului Dovgal Anatoliy în baza art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal.

Martorul Lupașcu Eugeniu în virtutea atribuțiilor de serviciu a monitorizat acțiunile inculpatului, prin efectuarea mai multor măsuri întru depistarea obiectelor ascunse și nedeclarate la punctul vamal al Republicii Moldova în mijlocul de transport de model „Scania R144L460”, cu n/î „XXX” și semiremorca de model „Krone SDP27”, cu n/î „XXX”, condusă de către Dovgal Anatoliy.

De asemenea s-a reținut, că martorul Lupașcu Eugeniu în ședința de judecată a declarat că, aproximativ la ora 02:00 la punctul vamal Giurgiulești-Galați s-a prezentat un autocamion, care a fost supus controlului cu ajutorul scannerului, și în urma unei suspiciuni asupra mărfii transportate, respectiv a anunțat șeful. După care automobilul a fost cântărit și trimis pentru efectuarea controlului fizic, în urma căruia au fost depistate țigările de marca „Marlboro Gold”; „Marlboro Red” și „Bond Blue”, aproximativ 5 000 de cartoane, care erau tănuite în 6 tuburi de grafit.

Iar pentru depistarea mărfii aținute și nedeclarate a fost necesară spargerea electrozilor transportate de către Dovgal Anatoliy.

Tot în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că, inculpatul Dovgal Anatoliy este angajat în calitate de șofer la compania „KalinaKoloiana” din Bulgaria de aproximativ 09 luni, iar în total activează din anul 1992. A fost stabilit cu certitudine, că autocamionul de model „Scannia” a fost preluat de inculpat de la angajatul firmei din satul Sofiani, raionul Izmail, regiunea Odesa, la cererea directorului companiei, din motiv că șoferului în cauză, care de regulă activează pe acest automobil, i-a expirat viza la data de 28 martie 2017 în Bulgaria. La preluarea autocamionului încărcat cu marfă, Dovgal Anatoliy a verificat exteriorul mărfii și cantitatea, vizual fiind în imposibilitatea de stabilit că în electrozii transportați sunt ascunse alte careva obiecte, cu atât mai mult că electrozii de tipul celor utilizate pentru cuptoare erau împachetați și nu aveau careva deteriorări la ambalaj.

Reieșind din conținutul probelor care au fost analizate supra, instanța de apel a constatat că acestea nu stabilesc vina inculpatului Dovgal Anatoliy în comiterea laturii obiective a infracțiunii de contrabandă, care potrivit actului de învinuire s-a realizat prin „acțiunea de trecere peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor în proporții deosebit de mari, tănuindu-le prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, comisă de două sau mai multe persoane”.

Din coroborarea probelor indicate supra, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal.

După cum a fost stabilit, prin Ordonanța privind disjungerea cauzei penale din 19 aprilie 2017, prin care s-a dispus de disjuns într-o procedură separată a materialelor în copii, conform anexei, din cauza penală nr. 2017869050, în privința persoanelor neidentificate la moment care au comis infracțiune împreună și de comun acord cu Dovgal Anatoliy, în baza bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, iar procurorul nu a prezentat careva probe întru confirmarea în concordanță împreună și de comun

acord de către inculpatul Dovgal Anatoliy și alte persoane că, au elaborat un plan criminal complex pentru comiterea infracțiunii de contrabandă.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță a decis asupra vinovăției inculpatului Dovgal Anatoliy în lipsa unui temei legal conducându-se în baza învinuirii aduse de acuzare, fiind în prezența lipsei unor circumstanțe obiective.

La speță acuzarea a invocat că, inculpatul Dovgal Anatoliy a folosit acei 32 electrozi în scopul tăinuirii produselor de tutungerie și, anume țigări în cantitate de 41913 pachete de marca „Marlboro Gold”; 4715 pachete marca „Marlboro Red” și 6970 pachete cu marca „Bond Blue” ambalate în sacoșe din polietilenă de culoare neagră.

Astfel, instanța de apel a reținut ca întemeiat argumentul apărării că, la 28 martie 2017 Dovgal Anatoliy a fost telefonat de către administratorul companiei, care i-a comunicat că urmează să se deplaseze în satul Sofiania pentru a prelua autocamionul de model Scannia cu n/î XXX care este încărcat cu marfă și urmează să fie transportată în Bulgaria, orașul Plovdiv, din motiv că șoferului care a încărcat marfa și urma să o transporte spre Bulgaria, îi expira viza, fapt confirmat prin copia Vizei pe numele lui Niereutsa Yurii, care expira la 30 martie 2017.

La momentul preluării autocamionului, acesta era încărcat cu marfă, Dovgal Anatoliy a verificat dacă marfa este în cantitatea declarată și dacă este intactă și bine fixată, a preluat actele de însoțire și a pornit spre destinație. Nu a cunoscut despre conținutul ascuns al electrozilor și nici nu a avut cum să cunoască. Fără a avea careva dubii în exactitatea informațiilor prezentate în actele de însoțire s-a prezentat la postul vamal Giurgiulești-Reni, unde, fiind verificate atât actele de însoțire, cât și marfa i s-a permis continuarea călătoriei pentru ca ulterior în postul vamal Giurgiulești-Galați să se stabilească că electrozii transportați au un conținut ascuns.

Aceste fapte fiind confirmate și prin declarațiile inculpatului Dovgal Anatoliy, pe care instanța de apel nu le poate aprecia critic, din motiv că la preluarea mărfii au fost respectate toate regulile necesare, iar electrozii erau împachetați, ambalajul acestora nefiind deteriorat, electrozii și tuburile nu erau sigilate, fapt confirmat și prin declarațiile martorului Lupașcu Eugen.

Cu atât mai mult martorul Lupașcu Eugen a declarat că, produsele de tutungerie au fost depistate prin intermediul scannerului special utilizat. Mai declară martorul că nu cunoaște dacă automobilul condus de către Dovgal Anatoliy a fost urmărit sau a fost permanent în raza de viziune a colaboratorilor vamali. Marfa - electrozii și tuburile, nu erau sigilate.

Totodată expeditor al mărfurilor în cazul în speță este întreprinderea Colos Grup cu sediul Ucraina or. Kiev, destinatar fiind întreprinderea Victoria Trade Company cu sediul Bulgaria, or. Plovdiv, Tiva Corn cu sediul Bulgaria, or. Ruse (intermediar în contractarea serviciilor de transport internațional de mărfuri) la 21 martie 2017 a înregistrat comanda nr. 103452 REF53769 pentru transportul internațional de mărfuri indicând la rubrica descrierea mărfurilor poziția - electrozi. Astfel, destinatarul a contractat serviciile transportatorului DIGS SPIID OOD cu sediul în Bulgaria, or. Ruse.

Adică, șoferul anterior al autocamionului „Scannia” a preluat deja marfa încărcată de la expeditor întreprinderea Colos Grup cu sediul Ucraina or. Kiev

această urmând a fi transportată către Victoria Trade Company cu sediul Bulgaria, iar în urma intervenirii a situației excepționale - expirarea vizei la șoferul Niereutsa Yuri, la solicitarea directorului companiei unde este angajat inculpatul, acesta s-a deplasat în satul Sofiana din Ucraina și a preluat marfa. În circumstanțele constatate nu se poate impune lui Dovgal Anatoliy participația la comiterea infracțiunii imputate, or, el a fost sunat neprevăzut de către angajatorul său. Cu atât mai mult, că s-a stabilit, că pentru depistarea mărfii transportate ilegal în autocamionul de model „Scania R 144L460” cu n/î XXX, condus de Dovgal Anatoliy, au fost utilizate mijloace speciale de dotare „endoscop” și „baster”, scule și aparat de găurit.

5. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat:

- în cadrul cercetării judecătorești, cu certitudine s-a constatat faptul, că inculpatul a săvârșit nemijlocit fapta de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor în proporții deosebit de mari, tăinuindu-le de controlul vamal prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, comisă de două sau mai multe persoane, iar prin justificarea probelor expuse, instanța de fond corect a determinat încadrarea juridică a infracțiunii comise de către inculpatul Dovgal A. în baza art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal;

- probatoriul administrat relevă faptul că, acțiunile lui Dovgal A. au fost concomitente și cooperante în vederea realizării scopului propus îndreptat spre trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, tăinuindu-le de controlul vamal prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, săvârșită de două sau mai multe persoane, or aceștia au desfășurat în mod concordant împreună și de comun acord, au elaborat un plan criminal complex;

- Dovgal A. la data de 29-30 martie 2017 nu a întocmit înscris personal declarația vamală, așa cum a declarat că nu are careva bunuri pentru a fi declarate, în afara de bunurile transportate oficial „electrozii de tipul celor utilizați pentru cuptoare”, deci poartă răspundere, pentru declarațiile depuse și înscrise, cât și de marfa transportată, dat fiind faptul, că conform art. 176 alin. (4) Cod vamal, responsabil pentru depunerea declarației vamale în termenul stabilit este titularul mărfurilor sau mijloacelor de transport supuse declarării ori, în lipsa acestuia, transportatorul lor;

- concluzionăm ca fiind pertinente și concludente declarațiile martorului Lupașcu E., prin care se atestă că, în cadrul controlului documentar și fizic detaliat al automobilului, în interiorul electrozilor, de tipul celor utilizate pentru cuptoare, în formă de tuburi, ce erau transportate în semiremorcă tractată de mijlocul de transport de model „Scania R144L4460”, cu n/î XXX, condus de către Dovgal A., au fost depistate ascunse și nedeclarate controlului vamal produse din tutungerie;

- trebuie de apreciat critic declarațiile inculpatului, așa cum ultimul a încercat să excludă răspunderea penală, indicând în concret la faptul că nu știa despre existența țigărilor tănuite în semiremorca tractată de mijlocul de transport, pe care îl conducea;

- inculpatul a avut libertatea de a acționa și de a transpune în practică o decizie pe care a luat-o în mod conștient și liber, or răspunderea penală este o răspundere personală, astfel că în cazul în care destinatarul normei legale înțelege să nu se conformeze obligației edictate de aceasta, acestuia i se va aplica pedeapsa prevăzută cu efect preventiv și punitiv;

- argumentele inculpatului despre faptul că el nu a știut despre existența țigărilor poartă un caracter declarativ și urmărește doar scopul eschivării de la răspundere penală. În consecință, susținerile inculpatului în sensul că nu a intenționat să participe la comiterea infracțiunii imputate, dar conjunctural a fost implicat, nu pot fi reținute, desfășurarea faptelor în sensul reținut de acuzare rezultând din coroborarea tuturor mijloacelor de probă enumerate anterior;

- instanța de fond întemeiat a respins argumentele apărării, care indica la achitarea inculpatului pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, deoarece inculpatul nu cunoștea despre aflarea țigărilor tănuite în interiorul electrozilor, de tipul celor utilizate pentru cuptoare, în formă de tuburi, ce erau transportate în semiremorca.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2018, a fost admis recursul, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, verificând asupra principiului respectării normelor de drept, a constatat că, potrivit sentinței inculpatul a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal - contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor în proporții deosebit de mari prin tănuire de controlul vamal, tănuindu-le prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, comisă de două sau mai multe persoane. Însă, instanța de apel a adoptat o hotărâre prin care inculpatul, Dovgal A., a fost achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând hotărârea adoptată de către instanța de apel, instanța de recurs a constatat, că deși în partea dispozitivă a hotărârii este indicat temeiul de achitare și anume - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, însă în partea descriptivă a hotărârii, instanța de judecată indică concluzii din care rezultă și alt temei de achitare, de rând cu cel indicat în dispozitiv.

Astfel, instanța de recurs consideră esențial de elucidat următorul aspect, prin prisma conținutului deciziei - potrivit hotărârii de achitare, în partea descriptivă, instanța de apel a indicat un șir de concluzii cum ar fi: „în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că, inculpatul Dovgal Anatoliy este angajat în calitate de șofer la compania „KalinaKoloiana” din Bulgaria de aproximativ 09 luni, iar în total activează din anul 1992. A fost stabilit cu certitudine, că autocamionul de model „Scannia” a fost preluat de inculpat de la angajatul firmei din satul Sofiani, raionul Izmail, regiunea Odesa, la cererea directorului companiei, din motiv că șoferului în cauză care de regulă activează pe acest automobil i-a expirat viza la data de 28 martie 2017 în Bulgaria. La preluarea autocamionului încărcat cu marfa, Dovgal Anatoliy a verificat exteriorul mărfii și cantitatea, vizual fiind în imposibilitatea de a stabilit că în electrozii transportați sunt ascunse alte careva obiecte, cu atât mai mult că electrozii de tipul celor utilizate pentru cuptoare

erau împachetați și nu aveau careva deteriorări la ambalaj".

Reieșind din concluziile enunțate mai sus de către instanța de apel, instanța de recurs a atestat, că de fapt aceasta semnaleză temeiul de achitare prevăzut la pct.2) alin.(1) art.390 Cod de procedură penală, unde este stipulat că, sentința de achitare se adoptă dacă fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

În continuare, instanța de recurs a menționat, că de rând cu motivele de achitare indicate de instanța de apel în hotărârea sa, relevă și alte concluzii sub aspectul temeiului de achitare prevăzut la pct.3) alin.(1) art.390 Cod de procedură penală, care a și fost enunțat în concluziile finale și în partea dispozitivă a hotărârii, și anume - fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Alte concluzii a instanței de apel, sub aspectul neîntrunirii elementelor infracțiunii imputate în acțiunile inculpatului și anume că acesta nu este incident, în prezenta speța, de a fi subiectul infracțiunii de contrabandă, pe motiv că procurorul nu a prezentat careva probe întru confirmarea elaborării, împreună și de comun acord, de către Dovgal A. și alte persoane, a unui plan criminal complex pentru comiterea infracțiunii de contrabandă.

În cele din urmă, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a conchis că inculpatul, Dovgal A., urmează a fi achitat, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Deci, în urma sintezei concluziilor evocate de către instanța de apel în hotărârea adoptată, instanța de recurs a observat o inadvertență în stabilirea temeiului ce stă la baza achitării lui Dovgal A., fiind constatate concluzii cu temeiuri de achitare diferite: „fapta nu a fost săvârșită de inculpat" și „fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii", temeiuri prevăzute de art.390 alin.(1) pct.2) și 3) Cod de procedură penală.

Mai ales, că în situația când se pronunță o sentință de achitare pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat, poate atrage efectele juridice prevăzute la art.396¹ Cod de procedură penală și anume la cererea procurorului, acestuia i se restituie dosarul penal pentru a relua urmărirea penală în vederea identificării făptuitorului infracțiunii.

Astfel, instanța de recurs a stabilit că menționarea concomitentă a 2 temeiuri de achitare care se exclud una pe alta, în aceeași hotărâre judecătorească este o eroare de procedură, fapt ce în viziunea instanței de recurs, semnaleză prezența temeiului pentru recurs „motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii", care este prevăzută la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs a constatat că, judecarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa inculpatului Dovgal Anatoliy, care deși legal citat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului, din motive necunoscute instanței nu s-a prezentat la ședințele stabilite, astfel instanța dispunând examinarea cauzei în lipsa acestuia. Astfel, instanța de recurs a reiterat că, citarea în procesul penal constituie acțiunea procedurală prin care instanța de judecată asigură prezentarea unei persoane în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului penal, iar potrivit art.238 alin.(7) Cod de procedură penală, citarea persoanelor de peste hotare se efectuează în condițiile prevederilor tratatelor de asistență juridică în materie penală, în cazul dat fiind aplicabile prevederile Tratatului nr. 1993 din 13.12.1993 între Republica Moldova și Ucraina, privind

asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă și penală, fapt neglijat de către instanța de apel.

Din considerentele expuse, instanța de recurs a statuat, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și a fost admis apelul declarat de către avocatul Negru Olesea în interesele inculpatului, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Dovgal Anatoliy a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

7.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, probe noi în cadrul examinării apelului nu au fost prezentate, precum și nu au fost contestate declarațiile participanților la proces audiați în ședința de judecată a primei instanțe, așa cum părțile nu au formulat astfel de cereri. Iar, la solicitarea procurorului, în instanța de apel au fost examinate materialele din dosar, verificate probele administrate în ședința instanței de fond, inclusiv declarațiile necontestate ale martorului Lupașcu Eugeniu și inculpatului Dovgal Anatoliy, depuse în ședința de judecată în prima instanță.

Instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Dovgal Anatoliy, invocată de către procuror în apelul declarat, nicidecum nu poate fi apreciată în defavoarea acestuia. Or, recunoașterea sau nerecunoașterea vinovăției, este un drept absolut al inculpatului în care ultimul nu poate fi limitat.

Argumentele procurorului privind comportamentul de rea-credință a inculpatului Dovgal Anatoliy, în cadrul procesului penal, la fel sânt neîntemeiate, or, nu au fost probate prin careva probe pertinente și verosimile.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a determinat și nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru justă soluționare a cauzei, precum și a apreciat greșit probele prezentate, pronunțând o soluție eronată, care nu poate fi menținută.

A reiterat prevederile art.385 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat.

Instanța de apel consideră că, la evaluarea chestiunii respective, prima instanță eronat a ajuns la concluzia că, fapta prejudiciabilă de contrabandă, a fost săvârșită de către inculpatul Dovgal Anatoliy, și în susținerea acestei poziții a invocat următoarele aspecte de fapt și drept.

Instanța de apel a constatat că, deși prima instanță a stabilit existența în cauză a semnelor laturii obiective a infracțiunii de contrabandă, totuși nu a fost constatat incontestabil prin probe pertinente și concludente, precum că anume inculpatul Dovgal Anatoliy, a realizat latura obiectivă a infracțiunii respective.

În acest sens, instanța de apel consideră că, prima instanță a dat o apreciere eronată declarațiilor martorului Lupașcu Eugeniu, reținând greșit declarațiile

acestui în sensul condamnării inculpatului Dovgal Anatoliy. Or, apreciind declarațiile martorului menționat, instanța de apel constată că, declarațiile acestuia sânt în corelație cu versiunea inculpatului și în coroborare cu alte probe materiale din dosar, demonstrează nevinovăția inculpatului Dovgal Anatoliy, în săvârșirea infracțiunii de contrabandă.

Potrivit declarațiilor martorului Lupașcu Eugeniu, depuse în ședința de judecată în prima instanță, care nu au fost contestate de către părți, într-adevăr în cadrul controlului fizic al autocamionului condus de inculpatul Dovgal Anatoliy, în conținutul mărfii transportate de către acesta, au fost depistate produse de tutungerie, tănuite de la control vamal. În motivarea soluției adoptate, prima instanță s-a bazat exclusiv pe faptul respectiv și pe actele de control vamal întocmite, care reflectă faptul depistării produselor de tutungerie în electrozii de tipul celor utilizați pentru cuptoare, transportați cu autocamionul condus de către inculpatul Dovgal Anatoliy. Însă, prima instanță nu a luat în considerație declarațiile martorului Lupașcu Eugeniu, referitor la faptul procedurii de depistare a produselor de tutungerie în cauză. Or, potrivit declarațiilor martorului, produsele de tutungerie nu puteau fi observate cu ochiul liber, fără recurgerea la controlul distructiv a mărfurilor, cu ajutorul mijloacelor speciale. Totodată, martorul în cauză a declarat că, reacția inculpatului Dovgal Anatoliy, la faptul depistării produselor de tutungerie, a fost una de mirare și nu părea că acesta cunoștea despre țigările transportate.

Aceste declarații pe deplin coroborează cu declarațiile inculpatului Dovgal Anatoliy, care fiind audiat în ședința de judecată în prima instanță, a declarat că nu a asistat la încărcarea mărfii în autocamion, ci doar a preluat autocamionul cu marfa încărcată deja, de la alt conducător auto pe prenume Iurie, la care expirase viza și era în imposibilitatea de a traversa frontierele de stat. Inculpatul a declarat că, la preluarea autocamionului a verificat cantitatea mărfii și ambalarea acesteia, însă având în vedere declarațiile martorului Lupașcu Eugeniu, precum că produsele de tutungerie nu puteau fi observate cu ochiul liber, instanța de apel a constatat că, inculpatul în circumstanțele relatate de el și de către martorul Lupașcu Eugeniu, nu putea să cunoască despre conținutul ascuns al mărfii transportate cu autocamionul.

Mai mult ca atât, instanța de a invocat că, organul de urmărire penală nu a stabilit, dacă inculpatul Dovgal Anatoliy, a participat la încărcarea mărfii transportate, dacă a cunoscut despre produsele de tutungerie ascunse în electrozi, precum și nu a stabilit în general cercul persoanelor participante la încărcarea electrozilor transportați.

Astfel, în această ordine de idei, nu se poate de constatat ferm, incontestabil că, inculpatul Dovgal Anatoliy, a participat la săvârșirea infracțiunii în cauză. Aceste dubii nu au fost înlăturate nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul judecării cauzei în prima instanță, și în conformitate cu art.8 Cod de procedură penală, urmează să fie tratate în favoarea inculpatului.

Versiunea inculpatului Dovgal Anatoliy, se confirmă în volum deplin prin actele de însoțire a mărfii transportate, anexate la materialele cauzei penale. Potrivit declarației primare vamale nr. GY09727152, compania „Cols Grup” din Ucraina a vândut companiei „Victoria Trade Company” din Bulgaria, electrozi de tipul celor utilizate pentru cuptoare, în număr de 32 de bucăți.

Potrivit declarației vamale nr. UA100130/2017/428526, transportarea acestei mărfi, urma să fie efectuată de către compania „DIGS SPEED LTD”, cu utilizarea transportului auto și în persoana conducătorului auto, Nereuța Iurie.

Faptul vânzării de către compania „Cols Grup” din Ucraina a electrozilor către compania „Victoria Trade Company” din Bulgaria, se confirmă prin facturile Invoice nr. 5 din 21 martie 2017, cu anexele întocmite de către compania ucraineană, anexate la materialele cauzei.

Astfel, probele materiale invocate supra, vin în corelație cu versiunea inculpatului Dovgal Anatoliy, precum că marfa urma să fie transportată cu autocamionul de către numitul Nereuța Iurie, însă din cauza că, la acesta a expirat viza pentru intrare în Bulgaria, în urma coordonării cu conducerea companiei transportatoare de mărfuri, s-a hotărât ca marfa să fie transportată în continuare de către inculpatul Dovgal Anatoliy.

În acest sens, instanța de apel a atras atenția la declarațiile inculpatului, în care ultimul declară că, a preluat autocamionul cu marfa nu direct din depozitul unde a avut loc încărcarea, dar din locul unde staționa, din satul Sofiani, raionul Izmail, Ucraina. Astfel, s-a constatat cu certitudine că, inculpatul Dovgal Anatoliy, nu a asistat la încărcarea mărfii din depozit.

În atare circumstanțe, coroborând acest fapt cu declarațiile martorului Lupașcu Eugeniu, precum că produsele de tutungerie nu puteau fi observate cu ochiul liber, din cauza naturii mărfurilor transportate, instanța de apel a constatat că, inculpatul nu a știut despre produsele de tutungerie ascunse în conținutul mărfii transportate. Argumentele instanței de fond precum că, inculpatul Dovgal Anatoliy urma să verifice înainte de deplasare marfa transportată, nu sânt unele plauzibile și nu pot avea marja decisivă pentru condamnarea acestuia. Or, în declarațiile sale, inculpatul a comunicat că a verificat cantitatea mărfii și ambalarea acesteia. Este important de menționat că și martorul Lupașcu Eugeniu, a declarat în mod expres că, depistarea produselor de tutungerie a fost posibilă doar prin procedura controlului destructiv al electrozilor, iar potrivit declarațiilor inculpatului, conducătorul auto poartă răspundere pentru integritatea mărfii transportate și cantitatea acesteia. Respectiv, la caz inculpatului, nu poate fi imputat faptul neverificării mărfii transportate, cu atât mai mult că el nu a fost prezent la momentul încărcării mărfii, primirii de facto.

Mai mult ca atât, potrivit prevederilor Convenției relativă la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele nr. 1956 din 19 mai 1956, în vigoare pentru Republica Moldova din 26 mai 1993, în sarcina transportatorului nu intră verificarea conținutului mărfii transportate. Potrivit prevederilor Convenției menționate, transportatorul este responsabil doar pentru cantitatea și integritatea mărfurilor transportate. Astfel, instanța de apel consideră neîntemeiat argumentul instanței de fond, precum că, inculpatul a fost obligat să verifice conținutul mărfii transportate. Or, acest argument a fost invocat fără a invoca un suport legal, pe când argumentele inculpatului Dovgal Anatoliy, sânt întemeiate în baza prevederilor Convenției sus menționate, pe care Republica Moldova a ratificat-o și prevederile acesteia sânt obligatorii.

Instanța de apel a constatat că, aceste probe în mod obiectiv confirmă versiunea relatată de către inculpatul Dovgal Anatoliy, privind nevinovăția

acestui. Prima instanță nu a dat o apreciere probelor respective, neindicând în motivarea sentinței pronunțate, din care motive a respins aceste probe, ceea ce contravine prevederilor art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care reglementează dreptul părților la un proces echitabil, parte integrantă a căruia este motivarea hotărârilor.

În acest sens, instanța de apel constată că, nu poate fi apreciată în sensul demonstrării vinovăției inculpatului, declarația vamală DV-8 depusă de inculpatul Dovgal Anatoliy, potrivit căreia ultimul nu a declarat careva mărfuri. Or, reieșind din cumulul de probe invocate mai sus, instanța consideră că, inculpatul nu a cunoscut despre conținutul ascuns al mărfurilor transportate, motiv din care și a declarat că, nu are mărfuri care urmează să fie supuse declarării obligatorii, adică a declarat ceea ce cunoștea cu adevărat.

Motivarea instanței de fond precum că, inculpatul Dovgal Anatoliy, este responsabil pentru operațiunea trecerii mărfurilor peste frontiera vamală, la caz nu este una convingătoare, pentru a constata că inculpatul a săvârșit infracțiunea de contrabandă.

Totodată, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a motivat din care considerente și în baza la care probe, a ajuns la concluzia că inculpatul Dovgal Anatoliy, a săvârșit fapta prejudiciabilă în cooperare cu alte persoane.

Reieșind din cele expuse mai sus, instanța de apel a constatat că, faptul realizării laturii obiective al infracțiunii de contrabandă săvârșită de două sau mai multe persoane și în proporții deosebit de mari de către inculpatul Dovgal Anatoliy, nu a fost demonstrat.

Latura subiectivă al infracțiunii de contrabandă, se caracterizează prin intenție directă. În majoritatea cazurilor, motivul infracțiunii constă în interesul material al făptuitorului.

Instanța de apel consideră că, la caz nu a fost demonstrată nici realizarea laturii subiective a infracțiunii de contrabandă de către inculpatul Dovgal Anatoliy. Or, în cadrul examinării cauzei nu a fost demonstrat precum că, inculpatul Dovgal Anatoliy, a cunoscut despre produsele de tutungerie ascunse și în mod conștient și deliberat a încercat să realizeze trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova, în mod fraudulos a acestor produse de tutungerie.

În acest sens, poziția instanței de fond precum că, aflarea inculpatului Dovgal Anatoliy, la volanul autocamionului reprezintă o componentă a modului de concepere a activității infracționale, este una absolut eronată și neîntemeiată, și urmează să fie exclusă. Or, inculpatul, în declarațiile sale a explicat cu lux de amănunte în ce circumstanțe a preluat mijlocul de transport în cauză și care a fost necesitatea preluării acestuia.

Reieșind din motivul achitării inculpatului Dovgal Anatoliy, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel consideră că, în privința acestuia nu poate fi aplicată încasarea contravalorii autocamionului de model „Scania R144L460”, și semiremorcii de model „Krone SDP27”, utilizate la săvârșirea infracțiunii. Or, în situația în care nu s-a stabilit culpa inculpatului în săvârșirea faptei penale, încasarea contravalorii autocamionului și semiremorcii din contul acestuia, va fi una arbitrară și nu va fi conformă prevederilor art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 la Convenția europeană

pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În final, instanța de apel a conchis că concluziile instanței de fond nu sânt întemeiate pe probe pertinente și concludente, și respectiv nu pot fi reținute în sensul condamnării inculpatului. Prima instanță nu a demonstrat că, inculpatul Dovgal Anatoliy, era în cunoștință de cauză despre existența produselor din tutungerie ascunse în electrozi, existența intenției directe și interesului material al acestuia în trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova, a produselor de tutungerie depistate, în cadrul controlului vamal.

8. Procurorul, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea totală a acesteia, cu remiterea cauzei la judecare, în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării. În acest sens a menționat că, în cadrul cercetării judecătorești, cu certitudine s-a constatat faptul, că inculpatul a săvârșit nemijlocit fapta de contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a obiectelor în proporții deosebit de mari, tăinuindu-le de controlul vamal prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, comisă de două sau mai multe persoane, iar prin justificarea probelor expuse, instanța de fond corect a determinat încadrarea juridică a infracțiunii comise de către inculpatul Dovgal Anatoliy în baza art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal.

A notat că, probatoriul administrat relevă faptul, că acțiunile lui Dovgal Anatoliy au fost concomitente și cooperante în vederea realizării scopului propus îndreptat spre trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, tăinuindu-le de controlul vamal prin ascundere în locuri special adaptate în acest scop, săvârșită de două sau mai multe persoane, or aceștia au desfășurat în mod concordant împreună și de comun acord, au elaborat un plan criminal complex.

La caz, consideră că în comparație cu instanța de apel, prima instanță just a constatat existența elementelor constitutive a infracțiunii incriminate inculpatului Dovgal Anatoliy.

Concluzionează ca fiind pertinente și concludente declarațiile martorului Lupașcu E., prin care se atestă că, în cadrul controlului documentar și fizic detaliat al automobilului, în interiorul electrozilor, de tipul celor utilizate pentru cuptoare, în formă de tuburi, ce erau transportate în semiremorcă tractată de mijlocul de transport de model „Scania R144L4460”, cu numărul de înmatriculare XXX, condus de către inculpatul Dovgal Anatoliy, au fost depistate ascunse și nedeclarate controlului vamal produse din tutungerie.

Relevă că, trebuie de apreciat critic declarațiile inculpatului, așa cum ultimul a încercat să excludă răspunderea penală, indicând în concret la faptul că nu știa despre existența țigărilor tănuite în semiremorca tractată de mijlocul de transport, pe care îl conducea. Inculpatul a avut libertatea de a acționa și de a transpune în practică o decizie pe care a luat-o în mod conștient și liber, or răspunderea penală este o răspundere personală, astfel că în cazul în care destinatarul normei legale înțelege să nu se conformeze obligației edictate de aceasta, acestuia i se va aplica pedeapsa prevăzută cu efect preventiv și punitiv.

Argumentele inculpatului despre faptul că el nu a știut despre existența

țigărilor poartă un caracter declarativ și urmărește doar scopul eschivării de la răspundere penală. În consecință, susținerile inculpatului în sensul că nu a intenționat să participe la comiterea infracțiunii imputate, dar conjunctural a fost implicat, nu pot fi reținute, desfășurarea faptelor în sensul reținut de acuzare rezultând din coroborarea tuturor mijloacelor de probă enumerate anterior.

A remarcat că, instanța de fond întemeiat a respins argumentele apărării, care indicau la achitarea inculpatului pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, deoarece inculpatul nu cunoștea despre aflarea țigărilor tănuite în interiorul electrozilor, de tipul celor utilizate pentru cuptoare, în formă de tuburi, ce erau transportate în semiremorca.

A susținut că, inculpatul Dovgal Anatoliy, ca declarant al mărfurilor, poartă răspundere deplină, deoarece inculpatul era obligat să verifice marfa, ca ulterior să o declare la trecerea frontierelor.

Nu pot fi reținute declarațiile inculpatului precum că, el nu a verificat marfa transportată, nu a fost prezent la momentul încărcării mărfii, circumstanțe, care nu-l liberează de răspunderea pentru marfa, ce o transportă, el fiind nemijlocit persoana responsabilă pentru operațiunea de trecere a mărfurilor peste frontieră.

Vinovăția inculpatului este dovedită prin probe pertinente și concludente, care în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor dovedesc vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b) și d) Cod penal.

Probele administrate în cadrul procesului penal, la urmărire penală și în prima instanță, nu au fost declarate inadmisibile sau nule, potrivit prevederilor art.art.95, 251 Cod de procedură penală.

9. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului

pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

În primul rând, potrivit dispozitivului deciziei, instanța de apel a dispus achitarea inculpatului Dovgal Anatoliy de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, în temeiul art.390 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, însă concluziile formulate de instanța de apel poartă un caracter generic, fapt ce duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

La caz, Colegiul penal lărgit apreciază drept neîntemeiate argumentele instanței de apel în vederea achitării inculpatului Dovgal Anatoliy precum că, „martorul a declarat că, reacția inculpatului în momentul depistării produselor de tutungerie, a fost una de mirare și nu părea că acesta cunoștea despre țigările transportate”. Or, concluziile instanței de apel urmează a fi realizate într-o manieră clară și cu suport probatoriu.

Astfel, în contextul indicat supra, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logico-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia. (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Cu referire la alegațiile că, în decizia instanței de apel, nu au fost date răspunsuri concrete la argumentele invocate în apel de către acuzatorul de stat, Colegiul penal lărgit conchide că – într-adevăr, instanța de apel nu a ținut cont de cerințele art.414 alin.(5) Cod de procedură penală și nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, deși la pct.3.1 din prezenta decizie, sunt expuse motive clare, care se pretind a fi semnificative pentru soluționarea corectă a cauzei, instanța de apel nu

se expune asupra acestora, limitându-se doar la o frază de ordin generic că, „ consideră nefondat apelul declarat de procuror ... argumentele procurorului privind comportamentul de rea-credință a inculpatului Dovgal Anatoliy, în cadrul procesului penal, la fel sânt neîntemeiate, or, nu au fost probate prin careva probe pertinente și verosimile”.

Pe de altă parte, instanța de apel în decizie a enumerat probele verificate în ședința de judecată la solicitarea procurorului și părții apărării, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Potrivit prescripțiilor art.414 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze minuțios

aspectele învinuirii înaintate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în pct.9 din prezenta decizie.

10. În conformitate cu prevederile art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Dovgal Anatoliy xxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 31 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor